

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Predmet br: S1 2 K 022050 21 Kž

Dana: 11.06.2021. godine

Apelaciono vijeće u sastavu: sudija Senadin Begtašević, predsjednik vijeća
sudija dr Dragomir Vukoje, član
sudija Mirko Božović, član

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv optuženih
MLADENA FRANJKOVIĆA i pravnog lica „TELEPARTNER“ d.o.o. Sarajevo

---

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Hajrudin Mujanović

Branilac optuženog Mladena Franjkovića:

Advokat Rusmir Karkin

Zastupnik optuženog pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo:

Edin Mehić

SADRŽAJ

IZREKA PRESUDE	3
OBRAZLOŽENJE	3
I. TOK POSTUPKA	3
A. PRVOSTEPENA PRESUDA.....	3
B. ŽALBA, ODGOVORI I SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA	4
II. OPĆA RAZMATRANJA	5
III. BITNE POVREDE ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA.....	6
1. BITNA POVREDA ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV	
1. TAČKA I) ZKP BIH.....	6
(a) Žalbeni navodi	6
(b) Odluka Apelacionog vijeća	7
2. BITNA POVREDA ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV	
1. TAČKA K) ZKP BIH.....	10
(a) Žalbeni navodi	10
(b) Odluka Apelacionog vijeća	11
3. BITNA POVREDA ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV	
2. ZKP BIH.....	15
(a) Žalbeni navodi	15
(b) Odluka Apelacionog vijeća	16
IV. POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE.....	17
A. ŽALBENI NAVODI.....	17
B. ODLUKA APELACIONOG VIJEĆA	19
V. ZAVRŠNI ZAKLJUČCI	27

Broj: S1 2 K 022050 21 Kž

Sarajevo, 11.06.2021. godine

U I M E B O S N E I H E R C E G O V I N E !

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudija Senadina Begtaševića, kao predsjednika vijeća, te dr Dragomira Vukoja i Mirka Božovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Neire Tatlić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Mladena Franjkovića i pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo, zbog krivičnog djela Porezna utaja ili prevara iz člana 210. stav 4. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vezi sa članovima 54. i 124. tačka c) istog Zakona, a povodom žalbe Tužilaštva Bosne i Hercegovine od 12.05.2021. godine, izjavljene protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 022050 18 K od 08.04.2021. godine, nakon održane javne sjednice vijeća, dana 11.06.2021. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Hajrudina Mujanovića, optuženog Mladena Franjkovića i njegovog branioca, advokata Rusmira Karkina, te u odsustvu uredno obaviještenog zastupnika optuženog pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo, Edina Mehića, na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Odbija se, kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te potvrđuje presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 022050 18 K od 08.04.2021. godine.

O B R A Z L O Ź E N J E

I. T O K P O S T U P K A

A. PRVOSTEPENA PRESUDA

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud BiH), broj S1 2 K 022050 18 K od 08.04.2021. godine, optuženi Mladen Franjković oslobođen je od optužbe da je radnjama opisanim u izreci pobijane presude počinio krivično djelo Porezna utaja ili prevara iz člana 210. stav 4. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ BiH), u vezi sa članom 54. istog Zakona, te je istom presudom oslobođeno od optužbe i optuženo pravno lice „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo i to da je radnjama iz izreke presude počinilo krivično djelo Porezna utaja ili prevara iz člana 210. stav 4. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, u vezi sa članom 54. i 124. tačka c) istog Zakona.
2. Na osnovu člana 198. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP BiH), oštećena Bosna i Hercegovina je sa imovinskopравnim zahtjevom upućena na parnicu.
3. Optuženi su, u skladu sa članom 189. stav 1. ZKP BiH, oslobođeni obaveze naknade troškova krivičnog postupka, tako da isti padaju na teret budžetskih sredstava.

B. ŽALBA, ODGOVORI I SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA

4. Protiv ove presude žalbu je izjavilo Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Tužilaštvo), zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačke i) i k) i stava 2. istog člana ZKP BiH i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. ZKP BiH, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH (u daljem tekstu: Apelaciono vijeće) uvaži žalbu, pobijanu presudu ukine i odredi održavanje pretresa.
5. Odgovor na izjavljenu žalbu dostavio je branilac optuženog Mladena Franjkovića, advokat Rusmir Karkin, kao i zastupnik optuženog pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo, Edin Mehić, saglasno predlažući da Apelaciono vijeće odbije žalbu Tužilaštva kao neosnovanu i u cijelosti potvrdi prvostepenu presudu.
6. Apelaciono vijeće je, dana 11.06.2021. godine, održalo javnu sjednicu, u skladu sa članom 304. ZKP BiH. Navedeni član u stavu 4. propisuje da nedolazak stranaka i branilaca koji su uredno obaviješteni ne sprječava održavanje sjednice vijeća, pa je u

skladu s tom odredbom i održana sjednica, s obzirom da uredno obaviješteni zastupnik optuženog pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo, Edin Mehić, nije pristupio istoj.

7. Tužilaštvo je na ovoj sjednici istaklo da ostaje u cijelosti kod izjavljene žalbe, odnosno da ostaje kod svih žalbenih prigovora, ukratko iznoseći sadržaj pismenog podneska, te akcentirajući za isto bitne okolnosti predmetnog slučaja.

8. Branilac optuženog Mladena Franjkovića je istakao da ostaje kod pisanog odgovora na žalbu, koji je uložen u spis predmeta, te predlaže da se žalba Tužilaštva odbije kao neosnovana. Optuženi je u cijelosti saglasan sa navodima branioca.

9. Advokat Rusmir Karkin je također dodao da kod svog odgovora na žalbu u cijelosti ostaje i zastupnik pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo.

10. Nakon što je ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci, iz sljedećih razloga:

II. OPĆA RAZMATRANJA

11. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioaca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

12. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude.

13. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak Suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

14. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude.

III. BITNE POVREDE ODREĐABA KRIVIČNOG POSTUPKA

1. BITNA POVREDA ODREĐABA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV 1. TAČKA I) ZKP BIH

(a) Žalbeni navodi

15. Tužilaštvo je stava da zasnivanje dijela presude na nalazu i mišljenju vještaka odbrane koja je svoj nalaz i mišljenje dala suprotno članu 96. stav 1. ZKP BiH, odnosno bez pisane naredbe za vještačenje suda kojom bi bila određena za vještaka, te kojom bi bile određene činjenice o kojima se vrši vještačenje, a ista bila upozorena u skladu sa članom 99. ZKP BiH, dakle dala svoj nalaz i mišljenje bez pisane naredbe suda, predstavlja zasnivanje presude na dokazu koji je pribavljen bitnim povredama krivičnog procesnog zakona u smislu člana 10. stav 2. ZKP BiH, odnosno sudsko vijeće Suda BiH presudu je temeljilo na dokazu na kome se po odredbama ovog zakona presuda ne može zasnivati. Prema ocjeni Tužilaštva, a što je kako se navodi i za sud nesporno, vještačenje vještaka ekonomske struke Vahide Humo je obavljeno bez naredbe Suda BiH, što uostalom potvrđuje i pretresno vijeće na strani 44. presude, čime stvara pravnu nesigurnost. Tužilaštvo ističe mišljenje da odredba iz člana 96. stav 1. ZKP BiH, prema kojoj u toku glavnog pretresa naredbu za vještačenje donosi Sud, nije u suprotnosti s pravom optuženog propisanim u članu 6. stav 1. i 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu: EKLJP). S tim u vezi, dalje se navodi da odredba iz člana 96. stav 1. ZKP BiH ne isključuje, a niti ograničava pravo optuženog da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje vještaka optužbe, te da na glavnom pretresu predlaže određivanje vještaka odbrane i njegovo ispitivanje pod uvjetima koji važe i za vještake optužbe. Nadalje, Tužilaštvo navodi da osim što je navedeni nalaz vještaka nezakonit, isti ima i niz manjkavosti kako u formalnom, tako i u stručnom smislu, koje se ogledaju u činjenici da se nalaz morao temeljiti na istim dokazima kao nalaz i mišljenje vještaka optužbe, te da je odstupila od naredbe u pogledu perioda vještačenja.

(b) Odluka Apelacionog vijeća

16. Prilikom analize istaknutog žalbenog prigovora, Apelaciono vijeće je cijenilo da je odredbom člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH propisano da bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji ako se presuda zasniva na dokazu na kome se po odredbama ZKP BiH ne može zasnivati, te da isto ima nepopravljive reperkusije na valjanost donesene odluke, s obzirom da je prema navedenoj zakonskoj odredbi dovoljno da bude korišten nevaljani dokaz za donošenje presude, pa da se izvede zaključak o tome, da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz ove tačke.

17. Istovremeno, ovo Vijeće podsjeća da treba imati u vidu da nema posebnih formalnih pravila za ocjenu zakonitosti pojedinih, tačno određenih dokaza, nego Sud, u smislu člana 10. ZKP BiH, cijeni zakonitost svakog pojedinačnog dokaza prema okolnostima konkretnog slučaja, uzimajući u obzir cjelokupan koncept pribavljanja i izvođenja dokaza, dovodeći isto u vezu sa osnovnim načelima postupka uopšte. Dakle, nije sporno da je Sud ograničen zakonitošću prikupljenih i na glavnom pretresu izvedenih dokaza, ali također istom se ne može pristupiti strogo redukcionistički, kako to žalba Tužilaštva čini.

18. U svjetlu navedenog, Apelaciono vijeće je preispitalo da li se pobijana presuda na adekvatan način bavila istaknutim prigovorom optužbe, te da li je o istom položila valjane zaključke za svoja utvrđenja, pri čemu je značajno da činjenica da su takvi zaključci suprotni od očekivanja Tužilaštva, automatski ne implicira istaknutu bitnu povredu. Dakle, od primarnog je značaja da li se vodilo računa o prigovorima jedne od strana u postupku, u ovom slučaju tužioca, te da li su za to ponuđena u svemu dovoljna obrazloženja.

19. S tim u vezi, da je prvostepeno vijeće upravo vodilo računa o prigovorima optužbe sa glavnog pretresa, te iste cijenilo i dalo svoje mišljenje o njima u presudi, jasno se vidi iz obrazloženja pobijane presude, gdje se u pogledu prigovora zakonitosti navodi da prvostepeno vijeće kao tačne prihvata navode tužioca, da u konkretnom slučaju vještaku odbrane, Vahidi Humo, Sud nije izdao pismenu naredbu za vještačenje, kako to propisuje odredba člana 96. stav 1. ZKP BiH, ali da istovremeno, nalazi neosnovanim prigovor tužioca da je vještak odbrane nalaz sačinila proizvoljno, bez postavljenog joj zadatka od strane Suda, te da se radi o nezakonitom dokazu. Naime, u pobijanoj presudi

se navodi da je na nastavku glavnog pretresa održanom dana 08.10.2019. godine, nakon što je tužilac završio sa izvođenjem dokaza optužbe, branilac optuženog usmeno na zapisnik, detaljno izložio prijedloge dokaza odbrane, kako subjektivne, tako i objektivne prirode, ističući pri tom da će odbrana u toku dana Sudu predati i pisani podnesak. Branilac je kao glavni dokaz odbrane naveo vještačenje po vještaku finansijske struke, Vahidi Humo, dodajući da je vještak upoznata sa zadatkom vještačenja, a potom je na zapisnik u cijelosti pročitao zadatak vještačenja, odnosno na koje okolnosti će se vršiti vještačenje. Nakon izjašnjenja stranaka i branioca, Sud je u skladu sa članom 269. ZKP BiH, prihvatio prijedlog odbrane optuženog, da se o trošku odbrane angažuje vještak finansijske struke Vahida Humo, te je u pogledu izdavanja naredbe vještaku, predsjednik vijeća na pretresu istakla da je branilac u cijelosti pročitao koji je zadatak vještaka, da je Sud upoznat i saglasan s istim, iz kojeg razloga nema potrebe za izdavanjem pismene naredbe za vještačenje.

20. Navedeni procesni tok dešavanja, u kontekstu za Tužilaštvo spornog dokaza, upućuje na zaključak da korištenjem ovog dokaza, nisu povrijeđena prava učesnika u krivičnom postupku, niti su na taj način učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka. Ovom prilikom Apelaciono vijeće podsjeća da žalba Tužilaštva opstaje na tvrdnji po kojoj naredbu za vještačenje izdaje Tužilac ili Sud u pismenoj formi kako je to navedeno u članu 96. stav 1. ZKP BiH, što je tačno, ali je isto tako tačno da tu odredbu treba dovesti u vezu sa odredbom iz člana 217. stav 1. istog Zakona¹ koja se odnosi na sprovođenje tužilačke istrage čiji je pravni okvir regulisan u Glavi XIX (članovi: 213-225.) ZKP BiH, dok taj pravni okvir nije predviđen za sprovođenje istrage od strane odbrane optuženog. Ista može, ako se za to opredijeli, prikupljati i predlagati izvođenje dokaza u fazi glavnog pretresa, dakle, na manje formalan način, ali uvijek uz poštovanje od strane Suda pravila o jednakosti u postupanju, što je prvostepeni sud dosljedno i učinio saglasno odredbi iz člana 14. stav 1. ZKP BiH.² Dakle, prvostepeni sud je na zapisniku sa glavnog pretresa od 08.10.2019. godine, naložio braniocu optuženog da svoje dokazne prijedloge, među kojim i vještačenje od strane vještaka ekonomske struke sa liste stalnih sudskih vještaka Vahide Humo, dostavi u pismenoj formi, a zatim je, kako je

---

¹ Član 217. (1) *U toku sprovođenja istrage Tužilac može preduzeti sve istražne radnje, uključujući ispitivanje osumnjičenog i saslušanje oštećenog i svjedoka, vršenje uviđaja i rekonstrukcije događaja, preduzimanje posebnih mjera koje obezbjeđuju sigurnost svjedoka i informacije i naređivanje potrebnih vještačenja.*

² Član 14. (1) *Sud je dužan da stranke i branioca tretira na jednak način i da svakoj od strana pruži jednake neposredne mogućnosti u pogledu pristupa dokazima i njihovom izvođenju na glavnom pretresu.*

vidljivo, iz zapisnika prvostepenog suda od 03.12.2019. godine, prihvatio sve predložene dokaze odbrane prema podnesku od 11.10.2019. godine, u okviru kojih i nalaz i mišljenje vještaka Vahide Humo, pri čemu je isti vještak i saslušana u tom svojstvu na glavnom pretresu od 12.11.2019. godine, izričito se izjašnjavajući u toku unakrsnog ispitivanja na glavnom pretresu od 03.12.2019. godine, da je svoj nalaz i mišljenje izradila po pismenom nalogu branioca optuženog. Dakle, vještak je u vezi optužbe postupala po činjeničnom predmetu vještačenja postavljenom od strane odbrane, što i jeste pravo odbrane, pa činjenica da naredba nije sačinjena u pisanoj formi od strane Suda, gledano sa procesne strane, ne dovodi u pitanje ispravnost zaključivanja od strane pobijane presude kako sa gledišta njene formalne, tako i sadržajne strane³, s obzirom da je ista detaljno usmeno iznesena i nalazi se na zapisniku sa glavnog pretresa, gdje je pismeno zabilježen zadatak koji vještak treba da obavi, te je u cijelosti odobrena od strane Suda. U konkretnom slučaju ne radi se o naredbi koju može naložiti isključivo Sud, a na naredbu vještaku svakako nije dozvoljeno ni pravo žalbe, pa ni iz tih razloga u predmetnom krivičnom postupku nije bilo nužno njeno izrađivanje u pisanoj formi.

21. Neosnovanim se ukazuje i prigovor Tužilaštva da vještak odbrane, samim tim što nije sačinjena pismena naredba, nije upozorena da je lažno vještačenje krivično djelo, ali previđa činjenicu da je vještak dolaskom na glavni pretres prije iznošenja svog nalaza i mišljenja položila zakletvu, te se na taj način obavezala da će iznijeti zaključak i mišljenje na najbolji mogući način i u skladu s vještinom i pravilima struke, te je pored toga direktno i unakrsno ispitana.

22. Nadalje, Tužilaštvo u propagaciji svog žalbenog stava smatra da se nalaz vještaka odbrane trebao temeljiti na istim dokazima na kojima je vještak Tužilaštva zasnovao svoj nalaz i mišljenje, te da nije bilo osnova da vještak odbrane odstupi od naredbe u pogledu perioda vještačenja. Apelaciono vijeće ovakvo žalbeno rezonovanje smatra pogrešnim iz razloga što je sprovođenje dokaznog postupka u cjelini usmjereno na ispitivanje istinitosti navoda predmeta optužbe, a ne predmeta naredbe jedne od

---

³ Sve i da bi se prihvatila žalbena teza tužilaštva, mora se imati u vidu slijedeće: "[...], kršenje ili neprimjenjivanje neke odredbe procesnog zakona kod pribavljanja ili izvođenja dokaza, ne znači da takvo kršenje automatski ima za posljedicu nezakonitost tog dokaza, nego je potrebno ocijeniti cij konkretne odredbe kcja nje primjenjena ili prekršena, značaj propusta da se postupi u skladu s njom za osnovna prava i slobode (optuženog ili svjedoka), kao i značaj tog propusta u odnosu na osnovna načela krivičnog postupka. Izuzetak predstavljaju samo one odredbe kcje u sebi sadrže izričitu zabranu zasnivanja sudske odluke na dokazima kcji su pribavljeni rjihovim kršenjem." Preuzeto iz Priručnika – Pribavljanje zakonitih dokaza u krivičnom postupku, Dragan Radovanović/Mirzeta Begić, VSTV, Sarajevo, decembar 2016. godine.

strana u postupku, konkretno Tužilaštva. Prihvatanjem navedenog žalbenog rezonovanja od strane Tužilaštva značilo bi da je tužilac taj koji određuje predmet vještačenja jednako i za vještaka optužbe i za vještaka odbrane, što se dakako ne može prihvatiti već iz razloga poštovanja osnovnih načela krivičnog postupka. Odbrana optuženih u postupku, kada se već opredijelila za aktivnu odbranu, ima svoju autonomiju kako u pogledu predlaganja dokaza u sadržajnom smislu, tako i u obimu koji neće niti može biti limitiran onim što očekuje tužilac shodno svojoj tužilačkoj tezi. Ovim povodom Apelaciono vijeće podsjeća da je dužnost predsjednika pretresnog vijeća, pored ostalih obaveza, da se stara za svestrano pretresanje predmeta, što je u konkretnom slučaju u smislu člana 239. stav 2. ZKP BiH i učinjeno, pa je svaki redukcionizam na koji žalba pledira bez pravnog utemeljenja.

23. Shodno tome, Apelaciono vijeće je utvrdilo, suprotno žalbenim navodima Tužilaštva, da je navedeni dokaz zakonit, te da se na istom može temeljiti pobijana presuda, što žalbene navode optužbe, koji se odnose na bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, čini neosnovanim, te su kao takvi i odbijeni.

2. BITNA POVREDA ODREĐABA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV 1. TAČKA K) ZKP BIH

(a) Žalbeni navodi

24. Tužilaštvo je mišljenja da sudsko vijeće uopšte nije navelo razloge o odlučnim činjenicama zbog kojih smatra da je podnošenje zamjenske prijave dopušteno nakon što ovlaštena službena lica UIO BiH otpočnu kontrolu. U tom smislu, žalba ističe da sudsko vijeće za tvrdnju kojom odbija stav vještaka optužbe u pogledu podnošenja zamjenske PDV prijave tokom otpočete kontrole UIO BiH uopšte ne argumentuje, odnosno ne nudi razloge zbog kojih se može zamjenska PDV prijava podnijeti i nakon otpočete kontrole. Također, a u kontekstu nedostatka razloga o odlučnim činjenicama, Tužilaštvo ukazuje da sudsko vijeće zanemaruje i činjenicu da optuženi uopšte niti jednom svojom radnjom nije nagovještavao da će iz nekih valjanih, dokazivih razloga podnijeti zamjensku prijavu u toku istrage, niti na to ukazuje tokom njegovog ispitivanja uz prisustvo advokata prilikom kojeg ispitivanja u svojstvu optuženog, kada je insistirao da preda svoju

dokumentaciju i koju je predao, navodi da je svoju kompletnu poslovnu dokumentaciju dobrovoljno predao UIO BiH, ali bez zamjenske PDV prijave, jer je istu podnio kasnije. Također sudsko vijeće zanemaruje činjenicu da optuženi uopšte nije poslovao tokom 2016., 2017. i 2018. godine, odnosno da je zadnju PDV prijavu podnio 16.01.2016. godine za poreski period decembar 2015. godine. Isto tako, po tvrdnji Tužilaštva, sudsko vijeće uopšte ne navodi kao razloge o odlučnim činjenicama iz kojih bi se mogao izvesti zaključak o kojim se to okolnostima radi koje su se u međuvremenu izmijenile, a za koje je optuženi saznao nakon što je podignuta optužnica da bi na osnovu njih podnio zamjensku PDV prijavu.

25. Također, žalbom se dalje navodi, da je izreka presude u suprotnosti i sa iskazom svjedoka odbrane Sabine Kaknjo-Sivro ovlaštenog službenog lica UIO BiH koja je u svom svjedočenju kazala da se ne može izmijenjena PDV prijava podnositi nakon kontrole inspektora UIO BiH, s obzirom da je Sud prihvatio sve dokaze odbrane i poklonio im punu vjeru, pa tako i iskazu ovog svjedoka odbrane, Sud njen iskaz u tom dijelu uopšte ne obrazlaže i ne daje razloge zbog čega je prihvatio i dao vjeru tom svjedoku s obzirom na navedeni dio iskaza.

26. Nadalje, a u kontekstu nedostatka razloga, Tužilaštvo ukazuje da sudsko vijeće uopšte nije ponudilo razloge zbog kojih je nalaz i mišljenje vještaka odbrane određeniji, precizniji i jasniji u odnosu na nalaz vještaka optužbe, iako po stanovištu žalbe, on ima niz manjkavosti. Analizirajući obrazloženje sudske presude proizlazi da je stav sudskog vijeća takav da se oba vještaka u određenim stvarima slažu.

27. Optužba pobija i dio presude koji se odnosi na cesiju i kompenzaciju, te smatra da je u tom dijelu Sud zauzeo pogrešan stav, jer cesija i kompenzacija su načini plaćanja i nemaju veze sa obavezom obračunavanja, prijavljivanja i plaćanja PDV. Na svaki promet se plaća PDV bez obzira kako je izvršen. Također smatra da optuženo pravno lice nije vršilo pravilno cesiju i kompenzaciju, jer je moralo ispostaviti prije toga fakturu, pa na osnovu faktura sačiniti cesiju i kompenzaciju, što u konkretnom slučaju optuženo pravno lice nije postupilo, pa stoga vještak Tužilaštva nije mogao koristiti nikakve fakture koje Sud u pobijanoj presudi navodi, a što je irelevantno za postojanje počinjenog krivičnog djela.

(b) Odluka Apelacionog vijeća

28. Apsolutno bitna povreda odredaba krivičnog postupka u skladu sa članom 297.

stav 1. tačka k) ZKP BiH postoji kada prvostepena presuda, kao formalni sudski akt, sadrži određene nedostatke u izreci i obrazloženju, koji su po svojoj prirodi takvi, da onemogućavaju ispitivanje njene zakonitosti i pravilnosti. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka u smislu ove tačke postoji i u slučaju ako prvostepena presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.

29. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize izreke pobijane presude, Apelaciono vijeće je ocijenilo da je ona dovoljno jasna i razumljiva, te da joj razlozi iz obrazloženja nisu protivrječni. Ovo Vijeće ocjenjuje da su forma i sadržaj presude u skladu sa odredbama krivičnog procesnog zakona, te da ni u tom pogledu nije bilo kršenja zakona.

30. S tim u vezi, Apelaciono vijeće nalazi da su u pobijanoj presudi dati razlozi o odlučnim činjenicama relevantnim za presuđivanje u ovoj krivičnopravnoj stvari, uz adekvatnu ocjenu dokaza, kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti. Prvostepeno vijeće je dalo detaljno obrazloženje i iznijelo svoj stav u pogledu razloga koji su opredijelili Sud za donošenje odluke. Pobijana presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama, te ukazuje na dokaze koji su predstavljali osnov za odluku.

31. Potrebno je istaći da obrazloženje, koje je sastavni dio presude, ne treba da sadrži sve detalje i da daje odgovore na sva postavljena pitanja i iznesene argumente, s tim da obim obrazloženja uvijek zavisi od prirode odluke.⁴ I pored toga, pobijana presuda se osvrnula na sva ključna pitanja pokrenuta na glavnom pretresu i u završnoj riječi, te iznijela svoj stav i dala dovoljne i argumentovane razloge za svoju odluku.

32. Imajući u vidu sve navedeno, Apelaciono vijeće nalazi da pobijana presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama, na osnovu kojih je ovo Vijeće moglo preispitati pobijanu presudu. Kako je već naprijed rečeno, pobijana presuda sadrži pravilno i detaljno obrazloženje za svaku odlučnu činjenicu, pa tako i za činjenice vezano za podnošenje zamjenskih PDV prijava, te takvu argumentaciju u cijelosti prihvata i ovo Vijeće.

33. Naime, pravilno je u pobijanoj presudi utvrđeno da u pogledu ove inkriminacije, izvedeni dokazi od strane Tužilaštva po svom sadržaju i kvaliteti nemaju potrebnu snagu

---

⁴ Vidi, Ustavni sud Bosne i Hercegovine, odluke br. U 62/01 od 5. aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23. marta 2005. godine; vidi, Evropski sud za ljudska prava, *Ruiz Torja protiv Španije*, presuda od 9. decembra 1994. godine, serija A broj 303-A, stav 29.

uvjerljivosti da bi prvostepeno vijeće moglo van razumne sumnje zaključiti da su optuženi Mladen Franjković kao suosnivač i lice ovlašteno za zastupanje bez ograničenja pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo i optuženo pravno lice „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo kao poreski obveznik počinili krivično djelo koje im se stavlja na teret, što je u konačnici dovelo do oslobađajuće presude.

34. Iz naprijed navedenih razloga, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće primjenom principa slobodne ocjene dokaza, iz člana 15. ZKP BiH, pravilno ocijenilo sve dokaze uložene u spis predmeta, kako iskaze svjedoka i vještaka, tako i materijalne dokaze, te njihovu pouzdanost i dokaznu vrijednost. Pri tome je prvostepeno vijeće dalo razloge zašto je prihvatilo određene dokaze u spis predmeta, pa tako se u pobijanoj presudi pravilno navodi, a na šta je Tužilaštvo prigovaralo i na glavnom pretresu i ponovilo u izjavljenoj žalbi, da je odbrana predložila nove materijalne dokaze na kojima se između ostalog zasnivao nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke, kao i njegova dopuna, a direktno se odnose na poslovanje optuženog pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo i način na koji je isto poslovalo, te je osnovano prihvatilo i dokazne prijedloge pravnog lica koji se odnose na PDV prijave iz 2015. godine, a sve iz razloga što su isti od bitnog uticaja na konačno donošenje odluke u ovoj krivičnopravnoj stvari. U tom pravcu prvostepeno vijeće je pravilno postupio kada je prihvatilo kao ključno vještačenje vještaka Humo s obzirom da je ista, kako se nedvosmisleno izjasnila na glavnom pretresu od 03.12.2019. godine, sagledala cjelokupan period nastanka obaveza što je cijenila kao potrebno, utoliko prije, što je za razliku od vještaka Tužilaštva, imala na raspolaganju i dodatnu dokumentaciju. Dakle, sve navedeno je, i po mišljenju Apelacionog vijeća, imalo odraz na cjelovitije postupanje vještaka odbrane u odnosu na vještačenje od strane vještaka optužbe, što je, pored ostalog, i opredijelilo prvostepeno vijeće da donese oslobađajuću presudu. Shodno izloženom, Apelaciono vijeće, jednako kao i prvostepeno, odbija žalbene prigovore Tužilaštva, koji su istaknuti u tom pravcu, kao neosnovane.

35. Nadalje, prigovor optužbe da nije jasno zašto prvostepeno vijeće nalazi finansijsko vještačenje odbrane određenijim, preciznijim i jasnijim, te da u tom pogledu pobijana presuda ne sadrži razloge, ovo Vijeće nalazi neosnovanim. Nije sporno da je prvostepeno vijeće imalo u vidu da su vještakinje optužbe i odbrane sačinile nalaz i mišljenje u skladu sa vještinama i pravilima struke, te je također utvrdilo da se oba vještaka približno slažu u pogledu toga da je optuženi iskazao izlazni PDV koji, prema

nalazu vještaka optužbe iznosi 896,633 KM, dok je taj iznos prema nalazu vještaka odbrane 925.461,47 KM. Također, oba vještaka su saglasni da ugovori o kupoprodaji koji predstavljaju dokaz da se promet desio, nemaju sve elemente koje treba da sadrži porezna faktura, niti se isti tretiraju kao porezna faktura, pa su tako oba vještaka potvrdili da ni u jednom ugovoru nije navedena PDV osnovica, PDV obveznik, nije posebno iskazan PDV, kao ni jedinična cijena.

36. Međutim, a kako je to pravilno utvrdilo prvostepeno vijeće u konkretnom slučaju, imamo dva nalaza vještaka koji su imali različite zadatke vještačenja, kao i različit period vještačenja. Naime, predmet vještačenja vještaka Tužilaštva odnosio se na poslovanje pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo, u periodu 2011.-2014. godine, dok je zadatak vještačenja vještaka odbrane obuhvatio period od 01.01.2008. godine do 31.12.2014. godine.

37. Iz tog razloga došlo je i do neslaganja u pogledu činjenica da li je u konkretnom slučaju trebalo tretirati kompenzacije i cesije koje su se desile u periodu 2008. i 2009. godine, kao i pitanje zamjenskih PDV prijava za novembar i decembar 2014. godine. Upoređujući oprečna zaključna mišljenja vještaka optužbe i odbrane optuženih, prema kojima je utvrđen različit iznos neplaćenog PDV-a od strane pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo, prvostepeno vijeće nalazi da je vještak odbrane prilikom izrade nalaza i mišljenja, kao i dopune nalaza i mišljenja, imala na uvid, kako je to već istaknuto, ne samo svu potrebnu, relevantnu dokumentaciju, već i to da je sagledala cjelokupan period nastanka obaveza za razliku od vještaka Tužilaštva, te da je vještak Humo detaljnije prikazala analizu poslovanja između optuženog pravnog lica, kao prodavca i njegovih kupaca, te detaljnije obrazložila svoj nalaz i mišljenje, zbog čega je prvostepeno vijeće kao određeniji, precizniji i jasniji prihvatilo nalaz vještaka odbrane, Vahide Humo.

38. Apelaciono vijeće je, nasuprot žalbenim navodima, utvrdilo da je princip „jednakosti oružja“ poštovan tokom cijelog prvostepenog postupka, te da su stranke imale jednak proceduralni položaj tokom suđenja, kao i jednak položaj prilikom iznošenja argumenata optužbe i odbrane. U tom pravcu je prvostepeno vijeće prihvatilo prijedloge vještačenja optužbe i odbrane, čak i dodatne nalaze i mišljenja, u cilju utvrđivanja stvarnog činjeničnog stanja kada su u pitanju predmetne inkriminacije. Međutim, prilikom ocjene dokazne snage oba vještačenja od strane prvostepenog vijeća, Apelaciono vijeće je imalo u vidu činjenicu da prvostepeno vijeće, cijeneći vještačenje optužbe, isto nije prihvatilo u cijelosti, pri čemu to ne znači da je ono samo utvrđivalo činjenice koje

idu u korist optuženih, nego je odbrana vlastitim vještačenjem uspjela da dovede u pitanje nalaze vještaka optužbe, iz kog razloga prvostepeno vijeće, na osnovu ponuđenih dokaza optužbe, nije moglo van razumne sumnje utvrditi krivicu optuženih Mladena Franjkovića i pravnog lica „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo za inkriminacije koje im se stavljaju na teret. U tom pogledu se u pobijanoj presudi navodi da je na osnovu svih provedenih dokaza, iskaza saslušanih svjedoka, nalaza vještaka odbrane, te uloženi materijalnih dokaza, očigledno da se na glavnom pretresu izmijenilo činjenično stanje unijeto u optužnicu, ali da Tužilaštvo u tom pravcu nije reagovalo, osim što je dostavilo izmijenjenu optužnicu u ispravci tehničkih grešaka, ne obazirući se na izvedene dokaze koji ukazuju na izmijenjeno činjenično stanje u optužnici. Na ovom mjestu, Apelaciono vijeće podsjeća da je teret dokazivanja na tužiocu, te da optuženi, sa svojom odbranom, kao suprotna stranka i ne mora da iznosi činjenice i okolnosti konkretnog slučaja, a da i kada odluči da isto čini, takvo postupanje ne prebacuje teret na optuženog da dokazuje svoju nevinost, već tužilac i dalje ima obavezu da dokazuje krivicu optuženog van razumne sumnje. Pri tome, a u skladu sa principom *in dubio pro reo*, za optuženog je dovoljno i da dovede u sumnju određene činjenice da bi se postupalo u njegovu korist.

39. Detaljniju raspravu o žalbenim prigovorima koji se odnose na ocjenu dokaza, ovo Vijeće će izložiti u nastavku teksta, u dijelu koji se odnosi na navodno pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

40. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće nalazi da žalba Tužilaštva nije osnovano ukazala da je pobijana presuda nepravilna i nezakonita, te shodno tome ovo Vijeće zaključuje da prvostepeno vijeće nije povrijedilo odredbu člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, kako se to neosnovano navodi u izjavljenoj žalbi.

3. BITNA POVREDA ODREĐABA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV 2. ZKP BIH

(a) Žalbeni navodi

41. Tužilaštvo smatra da je u konkretnoj krivičnopravnoj stvari Sud učinio ovu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka jer nije postupio shodno članu 96. stav 1. ZKP BiH, te je dozvolio da vještak odbrane bez naredbe Suda izvrši vještačenje, pa je na takvom nalazu i mišljenju vještaka odbrane, koji je po mišljenju Tužilaštva

nezakonit, temeljio svoje pogrešno utvrđeno činjenično stanje na osnovu kojeg je izveo pogrešan zaključak i donio oslobađajuću presudu, dakle, navedena bitna povreda krivičnog postupka je uticala na zakonito i pravilno donošenje presude.

(b) Odluka Apelacionog vijeća

42. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, odnosno relativno bitna povreda, postoji ako Sud za vrijeme pripremanja glavnog pretresa ili u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ZKP BiH, a to je bilo ili je moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

43. Kada je u pitanju relativno bitna povreda odredaba krivičnog postupka potrebno je da se žalbom ukazuje ne samo na radnje i propuste u kojima se ogleda neprimjenjivanje ili nepravilno primjenjivanje određene odredbe procesnog zakona, nego i da se žalbom ukazuje i u kom smislu i zbog čega je to bilo ili moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude. U protivnom, ispitivanje o tome da li je učinjena relativno bitna povreda odredaba krivičnog postupka bi se pretvorilo u ispitivanje po službenoj dužnosti.

44. Apelaciono vijeće, kao što je to već navedeno u dijelu koji se odnosi na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, nalazi da prvostepeno vijeće nije zasnovalo presudu na nezakonitom dokazu, kako je to naprijed već istaknuto, odnosno da nije došlo do povrede člana 96. stav 1. ZKP BiH, što se svakako odnosi i na ovaj žalbeni prigovor.

45. U tom smislu ovo Vijeće nalazi da žalba Tužilaštva nije uspješno dokazala da je prvostepeno vijeće usljed propusta, na koje žalba ukazuje, donijelo nezakonitu i nepravilnu presudu.

46. Tokom glavnog pretresa prvostepeno vijeće nije počinilo povredu zakona koja bi imala karakter bitne povrede odredaba krivičnog postupka u smislu odredbe člana 297. stav 2. ZKP BiH, niti pobijana presuda sadrži manjkavosti koje bi imale takav karakter, što sve upućuje na zaključak da su žalbeni prigovori Tužilaštva, istaknuti u tom pravcu, neosnovani.

IV. POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. ŽALBENI NAVODI

47. Prema navodima Tužilaštva prvostepeno vijeće je pogrešno utvrdilo činjenično stanje na osnovu kojeg je donijelo neodrživu, neargumentovanu i nezakonitu presudu koja se ne temelji na dokazima provedenim na glavnom pretresu i na relevantnim zakonskim propisima.

48. Tužilaštvo je mišljenja da je pogrešan zaključak Suda izveden iz pogrešno utvrđenih činjenica koje Sud navodi, te da je Sud pogrešno ocijenio dokaze Tužilaštva, odnosno vještačenje Tužilaštva je izvršeno 2017. godine, sa tačno definisanim periodom koji je potvrđen u eksternoj kontroli UIO, u vrijeme kontrole, kao i u vrijeme izrade nalaza i na osnovu dokaza koji su izuzeti od optuženog pravnog lica. Pogrešan je zaključak Suda da je zamjenskim PDV prijavama izvršeno storno avansnih faktura za period 2008., 2009. i početak 2010. godine, kao i zaključak da su dostavljeni dokazi o provedenim kompenzacijama i cesijama. Kako Tužilaštvo navodi u spisku dokumenata nema kompenzacija i cesija, te u spis nije dostavljen niti jedan dokaz odbrane da su ispostavljeni računi dobavljača sa kojima je mogla biti izvršena kompenzacija, u kojem slučaju dobavljač je trebao prijaviti izlazni PDV. Dakle, plaćanje i PDV obaveza su utvrđeni u nalazu Tužilaštva za svaki ugovor i utvrđeno je da ostvareni promet nije prijavljen u stvarno ostvarenom iznosu, već u manjem iznosu u odnosu na ugovoreni promet. Prema navodima Tužilaštva i u slučaju kompenzacije izlazni PDV je trebao biti prijavljen, te nema „kompenzacije“ ulaznog i izlaznog PDV-a.

49. Potom Tužilaštvo žalbom ukazuje da je kao dokaz Tužilaštva i zapisnik o izvršenoj kontroli, na koji je pravno lice imalo pravo prigovora, a njegov prigovor se nije odnosio na avanse, plaćanje u ratama, kompenzacije ili cesije, s tim da ni prigovor nije uvažen.

50. Tužilaštvo smatra da svi dokumenti dostavljeni od strane odbrane, uglavnom potvrđuju sadržaj optužnice u pogledu vremena i iznosa PDV-a koji nije plaćen. Dakle, navedeni dokumenti indirektno potvrđuju navode iz optužnice.

51. Tužilaštvo je mišljenja da Sud nije izvršio pravilnu, objektivnu i adekvatnu

ocjenu priloženih dokaza odbrane, sa stanovišta vremenskog okvira i uticaja na sadržaj činjenica i dokaza prikupljenih od strane Tužilaštva.

52. Imajući u vidu zakonske odredbe na koje se Sud poziva, prema tvrdnjama Tužilaštva, očito je da zamjenske PDV prijave imaju zadatak korekcije PDV obaveze, ali ne i za zloupotrebu istih, tako da se zamjenske PDV prijave podnose u slučaju grešaka koje su tehničke prirode, ispravke koje se odnose na periode i iznose već prijavljenog PDV-a. Pored toga, nakon provedene kontrole, PDV koji je zadužen u kontroli nikako ne može biti predmet izmijenjene PDV prijave, jer bi se u konkretnom slučaju ovaj porezni obveznik zadužio bez osnova duplo. PDV koji je obračunat u kontroli je kasnije prijavljen i uvećao je stanje duga sa 727.480 KM na 1.101.848,70 KM.

53. U žalbi se dalje navodi da prema Instrukciji UIO za postupanje kod prijema i obrade prijava poreza na dodatnu vrijednost i izvještaja obračunate i uplaćene domaće akcize od 27.06.2006. godine, u članu 9. tačka 6. propisano je da nakon Rješenja o razrezu ono je konačno i poslije njega ne unosi se dopunska ili izmijenjena PDV prijava za određeni period, već se unose podaci iz konačnog rješenja, što znači da nema zamjenskih PDV prijava. U konkretnom slučaju kontrola je zaključena sa 31.10.2014. godine, a kasnije su izmijenjene prijave za 11. i 12. mjesec iste godine, ali za PDV koji je konačnim rješenjem utvrđen za 10. mjesec iste godine, čime je došlo do duplog oporezivanja u evidencijama UIO.

54. Dakle, kako se navodi u žalbi, pravilnim tumačenjem člana 76. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja dozvoljeno je podnošenje izmjenjivih PDV prijava kada postoje zakonski razlozi, ali ne i zloupotreba podnošenja zamjenskih PDV prijava na način da se podnosi nakon okončanja poreske kontrole i razreza poreza utvrđenog prilikom kontrole.

55. Međutim, žalbenim navodima se ukazuje da Sud propušta da pravilno utvrdi činjenično stanje i donese pravilan zaključak da podnošenjem zamjenskih PDV prijava izmijenjen je u toku postupka dokaz Tužilaštva, a koji se odnosi na vrijeme, mjesto i način počinjenja krivičnog djela, te je klasična zloupotreba prava odbrane na podnošenje izmjenjivih PDV prijava propisanog u članu 76. Zakona o postupku indirektnog oporezivanje.

56. Žalbom se također ukazuje da je Sud previdio da u dokazima odbrane, kao i u opisu dokumentacije iz presude nema dokumenata koji se odnose na cesije i kompenzacije, u spisu nema faktura dobavljača, a u nalazu odbrane nema

dokumenata koji dokazuju kompenzacije, nema cesija, a niti ima kompenzacija kao dokaza da su izvršene.

57. Pored toga, Sud nema u vidu i ne cijeni činjenicu da dokumentacija uložena u spis Suda ne sadrži dokaze da je u vrijeme koje je optužnicom obuhvaćeno PDV bio prijavljen, dakle nema dokaza da je u mjesecu kada je promet izvršen PDV i prijavljen.

58. Sud prema mišljenju Tužilaštva zanemaruje činjenicu da u vrijeme izrade nalaza Tužilaštva, potvrđivanja optužnice, kao i dokaza koji su priloženi u spis Suda, nisu postojali dokazi odbrane koji osporavaju postojanje poreskog duga.

59. U žalbi se dalje navodi da u toku postupka nije dostavljen dokaz o djelimičnoj naplati po ugovorima, plaćanje stanova i prostora nije od strane odbrane osporavano, kao niti od strane vještaka odbrane. Prema zapisniku kontrole optuženi nije stavio na uvid dokumentaciju u toku kontrole, a dokazi (ugovori) su pribavljeni od notara. Poređenjem iznosa u ugovorima i poslovnim knjigama, utvrđeno je postojanje razlika u prijavljenom PDV-u. Kako tužilac navodi ostaje otvoreno pitanje zašto u nalazu odbrane nema po svakom ugovoru analize u pogledu kada je prijavljen PDV od 2008. do kraja 2014. godine. Nalaz odbrane uzima izmijenjene PDV prijave kao dokaz da je PDV prijavljen u vrijeme i na način kao da nije bilo kontrole, kao da već nije pokrenut postupak.

60. Kako se navodi u žalbi, u nalazu Tužilaštva je za svaki ugovor utvrđen plaćeni iznos, jer je isto navedeno u ugovoru, pored toga utvrđeno je da je PDV prikazan u manjem iznosu u odnosu na plaćeni iznos naveden u ugovorima za svaki ugovor pojedinačno. Nakon obavljenog vještačenja utvrđeno je da je pravno lice iskazalo manji PDV u PDV prijavama. Pravno lice „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo nije pravilno iskazalo PDV, niti prijavilo PDV u poreznom periodima.

B. ODLUKA APELACIONOG VIJEĆA

61. Apelaciono vijeće je razmatrajući sve žalbene prigovore Tužilaštva koji ukazuju da je činjenično stanje iz pobijane presude pogrešno i nepotpuno utvrđeno i detaljnom analizom sadržaja pobijane presude, te nakon izvršenog uvida u spis predmeta, došlo do

zaključka da se radi o neutemeljenim tvrdnjama. Ovo Vijeće nalazi da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno i da pobijana presuda sadrži valjane i prihvatljive razloge o svim odlučnim činjenicama na osnovu kojih je donesena oslobađajuća presuda.

62. Također, primjenom principa slobodne ocjene dokaza, prvostepeno vijeće je pravilno i potpuno utvrdilo sve odlučne činjenice, te je pobijana presuda pravilno koncentrisana na ispitivanje i ocjenu dokaza na kojima se zasniva odluka Suda, tako da ni na taj način nije došlo do pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

63. S obzirom da se u žalbenom postupku uvažavaju činjenični zaključci prvostepenog vijeća, Apelaciono vijeće neće ocjenjivati stajališta koja su strane zauzele na glavnom pretresu, nego će samo razmatrati argumente kojima se ukazuje na neopravdanost činjeničnih zaključaka prvostepenog vijeća.

64. Bitno je također napomenuti da drugostepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku i kada je u pitanju njeno obrazloženje dovoljno je da se u njoj upućuje, odnosno da ona sadrži slaganje sa tvrdnjama i ocjenama nižestepenog suda u tom smislu da žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže (*vidi Evropski sud, Garcia Ruiz protiv Španje, 1999-I, 31 EHRR 589 GC*). To znači da nije neophodno potrebno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je žalbeni sud razmotrio osnovna pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti (*vidi Ustavni sud, odluke br. U 62/01 od 5. aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23. marta 2005. godine*).

65. Žalbene prigovore koji se odnose na ocjenu dokaza, Apelaciono vijeće je dalo prilikom ocjene postojanja bitnih povreda procesnog zakona, te stoga neće ponavljati iste na ovom mjestu. Zaključak je ovog Vijeća da je prvostepeno vijeće dalo dostatnu argumentaciju, na osnovu koje se vidi kojim se razlozima rukovalo prilikom donošenja odluke i koji su dokazi bili osnov za činjenična utvrđenja.

66. Kada se sagledaju svi razlozi za oslobađajuću presudu, a u okviru žalbenih navoda Tužilaštva, Apelaciono vijeće zaključuje da je prvostepeno vijeće u konkretnom slučaju pravilno ocijenilo sve dokaze, dakle u skladu sa odredbama ZKP BiH, primjenjujući prevashodno načelo pretpostavke nevinosti iz člana 3. ZKP

BiH, koja otjelovljuje opći princip prava prema kojem Tužilaštvo snosi teret dokazivanja krivice optuženog. Kako Tužilaštvo na glavnom pretresu nije izvelo dokaze koji po svojoj kvaliteti ne ostavljaju sumnju u dokazanost optužbe, niti u izjavljenoj žalbi na uvjerljiv način ukazuje na propuste prvostepenog vijeća, to je Apelaciono vijeće odbilo žalbu Tužilaštva kao neosnovanu i u dijelu koji se odnosi na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje iz člana 299. stav 1. ZKP BiH.

67. Naime, u pobijanoj presudi se detaljno interpretiraju i analiziraju iskazi svjedoka i nalazi i mišljenja vještaka optužbe i odbrane, te se ovo Vijeće neće u tom pogledu ponavljati i dat će argumentaciju za svoju odluku u pogledu razlika u vještačenjima vještaka finansijske struke koje su u konačnici i opredijelile prvostepeno vijeće da donese oslobađajuću presudu, a Tužilaštvo ih je problematiziralo u izjavljenoj žalbi.

68. Apelaciono vijeće prihvata utvrđenje prvostepenog vijeća da se u ovom krivičnom postupku kao ključno pitanje pojavljuje kada je promet bio oporeziv, odnosno kada se desila radnja po prometu koja bi se tada morala oporezovati, a potom i prijaviti u PDV prijavi. Osim toga kao pravno pitanje pojavilo se pitanje zamjenskih PDV prijava za mjesec novembar i decembar 2014. godine, koje je optuženi dostavio UIO BiH 2018. godine (za mjesec decembar), odnosno 2019. godine (za mjesec novembar). Naime, prema nalazu i mišljenju vještaka optužbe zamjenska PDV prijava predstavlja ispravku nekih tehničkih grešaka koje su dokazive, te da nakon kontrole, a i prema instrukciji UIO, za postupanje kod prijema ovih prijava, kao i redovnih i izmijenjenih, nakon rješenja o razrezu poreza nema ispostavljanja nikakvih korekcija. Prema nalazu i mišljenju vještaka odbrane, zamjenska PDV prijava dozvoljena je u skladu sa članom 76. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja i ista se može podnijeti i nakon obavljene kontrole od strane UIO, uz ograničenje samo tim periodom od pet godina. Odgovore na ova pitanja prvostepeno vijeće nije moglo sa sigurnošću dobiti iz dokaza optužbe, a odbrana je sa svojim dokazima uspješno dovela u pitanje dokaze i tvrdnje Tužilaštva, odnosno činjenični opis iz predmetne optužnice. Sva ova pitanja su ponovno aktuelizirana i u izjavljenoj žalbi.

69. Naime, Apelaciono vijeće, cijeneći sve prethodno navedeno, nalazi da vještak optužbe nije u naredbi za vještačenje imala konkretno postavljen zadatak, niti svu potrebnu dokumentaciju, da bi mogla, s obzirom na specifičnost djelatnosti kojom se bavilo pravno lice, da obuhvati cjelokupan period kada su se vršile finansijske transakcije, nego je parcijalno uzet period podnošenja PDV prijava za poreske periode: april i juni

2011. godine i za avgust, septembar, oktobar i decembar 2014. godine, kako je to utvrđeno od strane poreske inspekcije. Nasuprot tome, vještak odbrane je cijenila cijeli period poslovanja, a to je počelo u 2008. godini, u decembru i završilo se sa danom 31.12.2014. godine.

70. U tom pravcu se prvostepeno vijeće pravilno poziva na vještačenje odbrane, gdje je vještak istakla da su 2008. i 2009. godina upravo ključne sa aspekta obuhvatanja cjelokupnog posla oko gradnje objekta, izvođenja radova, trajanja projekta itd., jer one moraju biti vezane za konačne fakture, za prodaje stanova i ne mogu se posmatrati otcijepjeno od ovog. U tom slučaju, kako je navela vještakinja, PDV prijave bi bile veće upravo za te avansne fakture, ako bi ih otcijepili. U konkretnom slučaju, pošto se radi o jednom poslu, o kompenzacijama - razmjeni dobara, što je regulisano Zakonom o PDV-u, onda se moraju obuhvatiti u konačnoj fakturi, odnosno umanjiti PDV obaveze upravo za taj porez PDV-a koji je sadržan u tim avansnim fakturama.

71. U pobijanoj presudi se također pravilno navodi da se ne mogu sa potrebnom sigurnošću prihvatiti zaključci vještaka optužbe, Melihe Mustafić, u pogledu visine iznosa neplaćenog PDV-a. Ovo prije svega, jer vještak u svom nalazu nije obrađivala kompletnu finansijsku i poslovnu dokumentaciju optuženog pravnog lica, nego je isti sačinila prvenstveno na osnovu podataka (prikazanih ugovora) iz zapisnika UIO BiH o obavljenoj kontroli. I sam vještak potvrdila je na glavnom pretresu da tokom sačinjavanja nalaza i mišljenja nije imala na uvid izvornu dokumentaciju, odnosno fakture, bilo da je riječ o ulaznoj ili izlaznoj fakturi, kao ni fakture koje bi se faktički odnosile na utrošak komunalnih usluga, odnosno električne energije, vode ili bilo kojih drugih komunalnih usluga na ime bilo kojeg od kupaca stana, garaže ili poslovnog prostora. Kada je riječ o 11-tom i 12-tom mjesecu 2014. godine, vještak je pojasnila da je u svom nalazu iste obračunala u 12-tom mjesecu, zato što su datumi ugovora bili u 12-tom mjesecu. Na pitanje zastupnika optuženog pravnog lica, s obzirom da je vještak konstatovala da su u zapisnik ušli ugovori iz 12-tog mjeseca, da li onda to znači da je zapisnikom obuhvaćena i buduća obaveza, vještak je navela da je zapisnikom obuhvaćen PDV po ugovorima, te da je kompletan oktobar uključen ranije nego što je nastala obaveza. Dakle, iz navedenog je prvostepeno vijeće izvelo zaključak da je od strane UIO BiH u zapisniku o kontroli obračunata buduća obaveza koju je vještak optužbe nastojao opravdati kroz svoj nalaz.

72. S obzirom na navedene nepodudarnosti u vještačenjima, jasno se

u konkretnom slučaju pokazalo koliko je bitno da naredba o vršenju vještačenja mora da sadrži tačno uputstvo o predmetu vještačenja, o obimu vještačenja i pitanjima na koja treba dati odgovor, kako bi se obezbijedio efikasan rad vještaka. Sam vještak, u pravilu, ne zna šta je od važnosti za potrebe određenog krivičnog postupka, pa može da dođe do nerazumijevanja šta je cilj vještačenja ili može da ga ostvari samo djelimično. Ovdje se pokazalo da je vještak odbrane, i pored izostanka pisane naredbe Suda, za vještačenje po prijedlogu odbrane, imala jasnije upute, ciljeve i zadatke šta treba da sadrži nalaz, što je u konačnici i dovelo do toga da je upravo tim dokazom u jednom dijelu doveden u pitanje nalaz i mišljenje vještaka optužbe.

73. Prvostepeno vijeće je pravilno ocijenilo i iskaze svjedoka Tužilaštva Sanje Međo i Fahira Halilovića, kojima je Tužilaštvo dokazivalo optužbu i potkrepljivalo nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke Melihe Mustafić, kao i svjedoka odbrane Sabine Kaknjo – Sivo, te im u potpunosti poklonilo vjeru, jer se radi o službenim licima UIO BiH koji su u to vrijeme poduzimali službene radnje, odnosno obavljali poslove u okviru svojih zakonskih ovlaštenja, cijeneći pri tome, da saznanja koja su ovi svjedoci iznijeli nisu od bitnog uticaja na konačno rješenje ove krivičnopravne stvari. Dakle, prvostepeno vijeće je cijeno i iskaz svjedokinje Sabine Kaknjo – Sivo, pa iako joj je poklonilo vjeru, dio njenog iskaza koji se citira u žalbi, a odnosi se na to da se poslije inspeksijske kontrole ne mogu podnositi izmijenjene PDV prijave, prvostepeno vijeće sasvim opravdano u nedostatku vještačenja kojem bi u cijelosti poklonilo vjeru i na njemu u većem dijelu zasnovalo presudu, nije moglo prihvatiti kao odlučujući dokaz, s obzirom da isti kada se cijeni samostalno nije mogao ubijediti vijeće u dokazanost optužbe isključujući svaku razumnu sumnju, te se i ovaj prigovor optužbe ukazuje neosnovanim.

74. Apelaciono vijeće stoga prihvata kao pravilna činjenična utvrđenja prvostepenog vijeća da, cijeneći sve provedene dokaze, iskaze saslušanih svjedoka i nespornu utvrđenu činjenicu, na koji način dolazi do realizacije obavljenih kupoprodaja stanova, poslovnih prostora i garaža, te visine pojedinačno isplaćenih novčanih iznosa od strane kupaca predmetnih nekretnina, plaćanja u višegodišnjim ratama, kompenzacijama i cesijama, koja realizacija isplate kupoprodajne cijene u pojedinim slučajevima još uvijek traje i ni do danas nije okončana, uzimajući u obzir i naznake u pojedinim notarskim ugovorima, gdje je jasno naveden djelimičan način isplate kupoprodajne cijene, te cijeneći postojanje zamjenskih PDV prijava, koje je optuženi podnio u roku od pet godina od roka za redovno podnošenje prijave (član 76. stav 1. Zakona o postupku indirektnog

oporezivanja), a koje nisu tretirane od strane vještaka Tužilaštva, prvostepeno vijeće je zaključilo da je postojanje poreskog duga optuženog Mladena Franjkovića i pravnog lica "Telepartner" d.o.o. Sarajevo, bazirano na pretpostavci Tužilaštva, nejasno utvrđenih novčanih iznosa, iskazanih i prijavljenih podataka pripadajuće obaveze po osnovu PDV za 2011. i 2014. godinu.

75. Prvostepeno vijeće je osnovano našlo tačnom tvrdnju odbrane da do ostvarene cjelokupne realizacije po svakom pojedinačnom ugovoru očigledno nije ni došlo na način kako to tvrdi optužnica, jer kupoprodajna cijena po svim ugovorima očigledno nije isplaćena u cijelosti, nego samo djelimično, tako da ni poreski dug za sporni vremenski period nije mogao biti tretiran na način kako je navedeno u svakoj pojedinoj tački optužnice. Osim toga, i sam optuženi u svom iskazu datom u svojstvu svjedoka, potvrđuje postojanje poreskog duga, istina neprecizno se izjašnjavajući o istom, uz isticanje činjenice da mu pojedine kupoprodajne cijene još uvijek nisu isplaćene u cijelosti, nego samo djelimično, koju činjenicu opravdavaju i zaključeni notarski ugovori uloženi u spis predmeta.

76. Kod ovakvog stanja stvari, bilo je neophodno potrebno, kako se to pravilno navodi u pobijanoj presudi, intervencijom Tužilaštva, koja je izostala, utvrditi visinu svake pojedinačno isplaćene kupoprodaje, uzimajući pri tom u obzir notarske ugovore, kao i fakture, pa na osnovu navedenog utvrditi iskazanu i prijavljenu PDV obavezu u spornom vremenskom periodu za svako sukcesivno davanje, da bi naposljetku bilo moguće utvrditi eventualno preostalu visinu poreskog duga optuženog. Kako ostaje nejasno koje su realizacije ostvarene po predmetnim ugovorima, a koje su samo djelimične ili su još u toku, do kraja krivičnog postupka je ostalo nejasno i koji su to novčani iznosi koje optuženi nije iskazao i prijavio po osnovu pripadajućeg PDV-a.

77. Slijedom navedenog, a cijeneći žalbene prigovore Tužilaštva, Apelaciono vijeće nalazi pravilnim zaključak prvostepenog vijeća da je vještak odbrane ozbiljno dovela u pitanje nalaz i mišljenje vještaka optužbe, jer vještak optužbe nije obuhvatila poslovanje pravnog lica za cijelo vrijeme gradnje objekta, što je rezultiralo time da nije sa sigurnošću utvrđeno kada je nastala oporeziva radnja odnosno kada nastaje porezna obaveza, pa samim tim se ne može ni cijeniti da li su PDV prijave podnesene u zakonskom roku, što jasno upućuje na zaključak da Tužilaštvo nije, isključujući svaku razumnu sumnju, dokazalo optužbu. U cjelini gledano, vještak optužbe se prilikom davanja svog nalaza i mišljenja kretala u granicama vještačenja u obimu postavljenom od strane

Tužilaštva. Tužilaštvo je tom zadatku prišlo parcijalno i reducirano, u mjeri koliko je to odgovaralo tužilačkoj tezi, pa je i vještačenje od strane vještaka Tužilaštva bilo *eo ipso* sa aspekta njegove uvjerljivosti i cjelovitosti nužno nedostatno, a time se pokazalo za pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja i defektno, što je s razlogom opredijelilo prvostepeno vijeće da istom u odnosu na odlučne činjenice ne pokloni vjeru.

78. Naime, činjenice, na kojima se zasniva sudska odluka, moraju biti utvrđene istinito, onako kako su se dogodile, odnosno mora se utvrditi puna i prava istina o krivičnom djelu i krivcu, ali uvijek povodom inicijativa i tvrdnji strana (tužilaštva i nosilaca odbrane) u krivičnom postupku. Zbog toga u krivičnom postupku postoji opravdan zahtjev za dobijanje istine o činjenicama u najpotpunijoj mogućoj mjeri.

79. *U slučaju da saznanje o krivičnom djelu i optuženom kao učiniocu ne dosegne izvjesnost, već i na kraju postupka ostane u granicama vjerovatnoće, Sud ne smije da donese osuđujuću presudu. U tom slučaju postupa se po principu in dubio pro reo, s obzirom da vjerovatnoća, pa i vrlo visoka, ostavlja mjesto sumnji da je sve drukčije, a to su upravo uslovi pod kojima dolazi do primjene načela in dubio pro reo. U svemu tome, sâm zaključak vještaka, bilo vjerovatan bilo kategoričan, odnosi se samo na dio, na jedan fragment spornog krivičnog događaja, dok je istina uvijek u cjelokupnom kompleksu činjenica.*⁵

80. Apelaciono vijeće napominje da je teret dokazivanja na tužiocu, koji mora dokazati sve elemente inkriminisanog krivičnog djela. Ta obaveza ne postoji na strani optuženog, s obzirom na pretpostavku nevinosti, već postoji pravo optuženog da iznosi svoju odbranu ili da se brani šutnjom budući da ne postoji obaveza dokazivanja vlastite nevinosti.

81. Imajući u vidu navedeno, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće sa dužnom pažnjom saslušalo sve argumente stranaka i branilaca i razmotrilo izvedene dokaze, ali u nedostatku kvalitetnih dokaza, a imajući u vidu načelo *in dubio pro reo*, odnosno da neku činjenicu Sud može na temelju ocjene dokaza smatrati utvrđenom kada se na pretresu uvjerio u njeno postojanje i kad u tom pogledu nema više dvojbi, te da pri tome sve činjenice koje su na štetu optuženog moraju se sa sigurnošću utvrditi, tj.

---

⁵ Komentar uz član 97. ZKP BiH - Komentari zakona o krivičnom/kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini, Zajednički projekat Vijeća Evrope i Evropske komisije/ [autori] Hajrija Sijerčić-Čolić..., [et.al.], Sarajevo, 2005., str. 292.

dokazati, a ako se to ne postigne uzima se kao da one i ne postoje, dok se sve činjenice koje su u korist optužene osobe, uzimaju kao da postoje i onda i kada su utvrđene sa vjerovatnošću, to samim tim prvostepeno vijeće nije našlo dokazanim da su optuženi Mladen Franjković i pravno lice „Telepartner“ d.o.o. Sarajevo isključujući svaku razumnu sumnju, počinili krivično djelo Porezna utaja ili prevara iz člana 210. stav 4. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, u vezi sa članom 54. i 124. tačka c) istog Zakona.

82. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da je prvostepeno vijeće ispitujući predmet optužbe pravilno i potpuno utvrdilo činjenično stanje u konkretnom slučaju, te da Tužilaštvo žalbom nije osporilo činjenična utvrđenja iz pobijane presude, nego je samo kroz žalbene navode izražavalo drugačije viđenje činjenica i dokaza, što ukazuje na neosnovanost istih. Naime, nesporno je da se evazijom poreza ugrožavaju finansijski interesi cijele društvene zajednice, i to prvenstveno kroz nanošenje velikih šteta fiskalnom sistemu i sistemu javnih prihoda uopšte, međutim, iako to uopšte nije jednostavan zadatak, bilo je potrebno zbog specifičnosti i težine krivičnog djela, kao i prirode djelatnosti kojom se bavilo optuženo pravno lice, ponuditi dokaze koji će u potpunosti rasvijetliti inkriminacije koje se navode u predmetnoj optužnici, a u nedostatku takvih dokaza prvostepeno vijeće je pravilno primijenilo načelo *in dubio pro reo*, s obzirom da u konkretnom slučaju nije dokazano da su optuženi učinili krivično djelo za koje se optužuju, te je donijelo pravilnu i na zakonu utemeljenu odluku i optužene oslobodilo od optužbe.

83. Apelaciono vijeće također primjećuje da pozivanje žalbe Tužilaštva na ranije judikate ovog Suda s obzirom na činjeničnu stranu i specifičnosti ovog predmeta u konkretnom slučaju nije primjereno i predstavljalo bi nedozvoljenu pravnu analogiju.⁶

---

⁶ Analogiji se ne smije pribjegavati u krivičnim stvarima kad god bi njen ishod bio nepovoljan za optuženog ili osumnjičenog. To se odnosi i na analogiju u prethodnom pravu (sudskoj praksi) u slučajevima odlučeni u prošlosti. Takva zabrana nalazi svoj temelj u samom principu: *nullum crimen, nulla poena sine lege*. Vezano sa ovim, analogiju treba primjenjivati s oprezom u području poreznog prava, jer princip *nullum tributum sine lege* opravdava opštu zabranu primjene analogije koja bi dovela do povećanja oporezivanja ili čiji bi rezultati, iz nekog drugog razloga, bili na štetu interesa poreznih obveznika. Izvor: https://hr.vvikipedia.com/wiki/Analogy?_cf_chl_jschl_tk_=c21f02af315d33397715b1eac2c698b501d7d56ea-1624516430-0-ASv42FI6g61eRgC22rapeJfE4mgs-L1k-TehPK08Okdnw_PZ7WBZhgVfWBZhgVfWYn4IvaTAR...

V. ZAVRŠNI ZAKLJUČCI

84. Slijedom iznesenih zapažanja, Apelaciono vijeće nesumnjivo zaključuje da se krivica optuženih nije mogla utvrditi van razumne sumnje. Analizom same žalbe Tužilaštva, a i navoda prvostepenog vijeća, očigledno je da optužna teza nema čvrsto utemeljenje u provedenim dokazima, što u najmanju ruku iziskuje primjenu načela *in dubio pro reo*.

85. Apelaciono vijeće je cijenilo da je Tužilaštvo u svojoj žalbi podsjetilo na praksu ovog Suda, kao i na druge okolnosti, ali je istovremeno uzelo u obzir da se ne mogu pojedino uspostavljeni standardi odgovornosti primjenjivati faktički objektivno, bez da imaju činjeničnu podlogu konkretnog krivičnog predmeta.

86. Tužilaštvo je i upućivanjem zamjerki prvostepenoj presudi ostalo isključivo dosljedno svojoj koncepciji viđenja ovog krivičnog predmeta i iz te vizure tražilo navodne propuste prvostepenog vijeća, vršeći, kako je to već ranije i navedeno, jednostranu ocjenu izvedenih dokaza, onako kako to samo žalbi odgovara, nezavisno od stvarnog dosega i značaja svakog od provedenih dokaza i njihove dokazne vrijednosti. Polazeći od takve premise argumentacija žalbe ostala je u sferi sebi kreiranog autonomnog područja, a time i nužno ograničenog značaja. Drugim riječima, ključna ishodišta žalbe ne nalaze potrebnu verifikaciju u cjelini dokazne građe kojom bi se poljuljali zaključci prvostepene presude u vezi nedokazanosti navoda optužbe.

87. Sa druge strane, kako to proizilazi iz prethodno navedenih dijelova pobijane presude na koje je ovo Vijeće uputilo kao od naročitog značaja, prvostepeno vijeće je ispitujući tačnost činjeničnih navoda optužbe metodološki posmatrano, ispravno se fokusiralo na ključne činjenice ne gubeći pri tome niti jednog trenutka iz svog gledišta cjelinu same krivičnopravne stvari. Iz tog razloga, pobijana presuda je i mogla nakon pravilne i potpune ocjene relevantnih dokaza položiti logične i ispravne odgovore na sva, samo za žalbu sporna pitanja, a koji odgovori su kao argumentovani i utemeljeni, prihvatljivi i za ovo Vijeće. Apelaciono vijeće još jednom podsjeća da je procesni zakon utemeljen na principu akuzatornosti, koji istina ima primjese i inkvizitorskog principa, utoliko što sud može izvoditi i svoje dokaze sa ciljem razjašnjenja stvari i konačne spoznaje istine, ali nikako izvoditi ključne dokaze na kojima bi se temeljila krivica optuženih lica, s obzirom da je teret dokazivanja isključivo na tužiocu, te da je isključivo pravo (a i obaveza) tužioca da disponira tužbenih zahtjevom – *nemo iudex sine actore*, iz

čega proizilazi i njegova obaveza dokazivanja takvog zahtjeva. Sud u svakoj sumnji ide u korist optuženog lica (*in dubio pro reo*), a ne da kod takve sumnje preuzme funkciju organa gonjenja i dalje samoincijativno dokazuje tezu optužbe, te time dovodi u pitanje i načela kontradiktornosti, kao i ravnopravnosti stranaka u postupku. Obaveza suda jeste da činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdi, ali prvenstveno na temelju dokaza koje mu stranke predoče, prevashodno Tužilaštvo, na kojem teret dokazivanja i jeste, a ne na način kako to Tužilaštvo žalbom potencira.

88. Dakle, na osnovu svega navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da se u odnosu na ispunjenost zahtjeva iz činjeničnog opisa elemenata predmetnog krivičnog djela u skladu sa rezultatima izvedenih dokaza ne može izvesti zaključak da su optuženi krivi za predmetne inkriminacije. Drukčije iskazano, valjalo je u punom obimu primijeniti princip *in dubio pro reo*, te optužene osloboditi od odgovornosti, kako je to pravilno i učinilo prvostepeno vijeće.

89. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće je u cijelosti odbilo izjavljenu žalbu Tužilaštva kao neosnovanu, te na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, donijelo odluku kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR

Pravna savjetnica

Neira Tatlić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Senadin Begtašević

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.